

Staré obrusy sú nositeľmi príbehov

(Rozhovor s umelkyňou, maliarkou a grafičkou Ivanou Šátekovou)

Umelkyňa Ivana Šáteková nás 27. apríla 2023 poctila svojou návštevou v literárnej kaviarni s názvom Knihotúlanie. Porozprávala o minulých i budúcich projektoch, jej čitateľských začiatkoch aj vzťahu ku knihám. Čo myslíte, akú knižnicu má doma? Prečítajte si v rozhovore.

Vytvorili ste ilustrácie k zbierke básní Milana Rúfusa i Mirky Ábelovej. Ako sa vám ilustruje poézia?

Pre mňa ako človeka, ktorý vôbec poéziu nečíta (smiech), je to náročné, ale mám pocit, že si k nej aspoň vďaka ilustráciám hľadám cestu. Pri Milanovi Rúfusi som sa našťastie dostala k poézii, ktorá bola určená najmä detskému čitateľovi, boli to skôr slovenské rozprávky, a to je veľmi vďačná téma. Ilustrovalo sa mi perfektne a obrazy sa tvorili samé. Mirka to tiež robí pre čitateľa čitateľným a nie je to úplne plávanie vo voľných veršoch, ktoré by som ťažšie chápala. Tým pádom sú to autori, s ktorými sa tvorí jednoduchšie. Som človek, ktorý aj vo výtvarnom umení abstrakciu nevie úplne uchopiť, takže aj čítanie je pre mňa v poézii takým plávaním. Vďaka týmto autorom sa však k tomu približujem.

Chodili ste v detstve do knižnice?

Chodila, ale odkedy mala moja mama kníhkupectvo, knižnica sa stala akoby bezpredmetnou. Všetky knihy sme mali v podstate doma. Obidve máme obsesiu knihy zbierať, nie vždy všetky čítať, lebo to by sa nedalo, takže máme obrovitánske knižnice, aj detskú aj pre dospelého čitateľa. Táto obsesia nás predurčila k tomu, aby sme do knižníc nemuseli chodiť. Avšak na vysokej škole sa odborná literatúra nedala vždy zohnať, takže ma naspäť do knižníc vrátila. A v dnešnej dobe je už naša domáca knižnica tak preplnená, že sa mi znova cesty do knižníc vracajú. Takže knižnice sú potrebné.

Pamätáte si na svoju obľúbenú detskú knižku?

Asi prvá, ktorú som prečítala celú sama, boli Deti z Bullerbynu od Astrid Lindgrenovej. Bola to moja najväčšia srdcovka. Teraz som sa snažila podsunúť ju môjmu 8-ročnému synovi, lebo to bol presne ten vek, kedy sa vo mne prebudil čitateľ. Bolo to asi najmä kvôli tej satisfakcii po tom, ako si to človek prečíta celé sám a príde na koniec knihy. U syna to však zatiaľ nejde. Neviem, či je to dobrou, ktorú žijeme, že ho bavia úplne iné knihy, ale Deti z Bullerbynu u neho nenachádzajú úspech.

Na čom momentálne pracujete?

Pracujem na projekte, kde vyšívam do starých obrusov a snažím sa vyrozprávať ťažký rodinný príbeh o domácom násilí.

Prečo práve do starých obrusov?

Mám pocit, že v nich je už vpísaný nejaký príbeh. Samy o sebe sú nositeľmi príbehu – škvrnami, ktoré na nich sú, vypáranými kúskami, vypálenými časťami. Mám pocit, že rozprávajú samy za seba a ja už len ten príbeh dopĺňam doilustrovaním toho, čo chcem divákovi ukázať.

Znie to veľmi zaujímavo. Tešíme sa aj na tento projekt a ďakujeme za rozhovor.

Mária Medová (Autor interview)

Ivana Šáteková (Účastník interview)

Akcia: Knihotúlanie (Slovensko)

Dátum: 27.04.2023